

KIJKT U MET MIJ MEE?

Stijn Verhoeff

Je zou het vuur met één voet uit kunnen trappen als je zou weten dat het er is. Maar dat is niet het geval, men zit binnen, de koffie pruttelt. Pa staart zoals iedere ochtend naar zijn aandelen, *AWE* doet het goed. Ma luistert naar de *Savage Lovecast*, zal ze ooit nog aan haar trekken zijn gekomen? Boven spelen de jongens *Call of Duty*, ze bereiden zich voor op dat wat komen gaat, alleen weten ze het nog niet. Het is maar een spelletje, dachten ze.

*

Is het niet ironisch dat juist het elektriciteitsnetwerk het begin van het einde brengt? Is het niet pijnlijk dat wat voor luxe en voor comfort zou moeten zorgen, wat ons in donkere tijden in digitale nevelen weet te hullen, nu de brenger van het onheil is? Binnen enkele minuten groeit de vlam-gevatte struik tot meer dan een mooi kampvuur, veel meer. De omstandigheden zijn gewoonweg te goed. De uitdrukking als een lopend vuurtje is een understatement. Maanden heeft de droogte zich op dit spektakel voorbereid, op deze gebeurtenis die we spectaculair zouden noemen als ze niet zo gruwelijk zou zijn. Vlammen schieten meters hoog de lucht in, en het is nog maar net begonnen. Hout sist, knettert, knalt, zingt, beukt, bomen vallen om. De olie in de bladeren van de Eucalyptus doet takken knappen, als ontploffende gasflessen op stokken schieten zij uiteen. Brandende schors vliegt door de lucht en komt door de wind meegenomen kilometers verderop weer neer. Dit vuur, zeg maar gerust deze vlammenzee, doet nu al denken aan de zon, terwijl het het licht van diezelfde zon met haar zwarte rookwolken wegneemt. Zaterdag wordt zaternacht. En dat om acht uur in de ochtend.

*

Natuurlijk is het geen toeval dat ik in de buurt ben. Slechts vier factoren, wereldwijd dat wel, moet ik in de gaten houden. Allereerst de temperatuur,

natuurlijk, dat is logisch. Dat is nummer 1. Of het heeft geregend: nummer 2. De lucht-vochtigheid, nummer 3 en dat wat een onschuldig vuurtje dodelijk maakt: de wind, factor nummer 4. Staan deze factoren in het rood of dreigen ze in het rood te geraken, dan pak ik mijn spullen en boek ik een vlucht. Zo simpel is het. En daarom ben ik ieder jaar in juni, juli en augustus rond het Middellandse Zeegebied te vinden. Vanaf eind oktober ben ik in Noord-Amerika, met name in Californië, Oregon en Washington State, en midden december pak ik het vliegtuig naar Australië. Vervolgens ben ik een paar weken thuis. Om eind april naar Noordoost-Rusland te reizen en daarna, halverwege het kalender jaar, begint de hele rit opnieuw: Griekenland, Portugal, Turkije, Californië, Oregon, New South Wales, Victoria en dat ieder jaar weer.

*

Op mijn hotelkamer in Melbourne ontvang ik de eerste berichten, ook ik hang aan het infuus. Twitter is de mainstream media altijd voor, *hashtag bush fire* brengt me de eerste beelden. Meestal zijn het de rookwolken aan de horizon die als eerst verschijnen en altijd worden ze met een pijnlijk naïeve verwondering beschreven. Spoedig zal de toon veranderen, daar kun je donder op zeggen. Ik zou willen zeggen daar durf ik mijn hand voor in het vuur te steken, maar beter even geen woordgrapjes nu. Spoedig ook zal men stoppen met het op de hoogte brengen van de wereld. Men is te druk met het redden wat er te redden valt, of er valt simpelweg niet meer te communiceren. Niet heel vreemd is als je je bedenkt dat ook de telefoon niet veel meer zal zijn dan een hoopje gesmolten plastic. En dus bestel ik een Uber. Mijn twee tassen met camera's, lenzen, maskers, filters, ski-bril en hoofd-lampen staan klaar. Ik hoef alleen mijn laptop te pakken en de opladers uit het stopcontact te trekken. Twee petflessen water pak ik uit de koelkast en stop ze samen met het fruit in mijn rugtas. Je wilt niet weten hoe lekker een peertje smaakt als je terugkeert uit het vagevuur, als je longen vol as zitten en je keel in brand staat.

*

Mijn Uber-chauffeur heeft een pokdalige kop, zwarte wallen hangen vermoeid op

zijn gezicht. Hij heeft het warm, deze Aboriginal, terwijl de dag pas net begonnen is, terwijl hij het *inferno* nog niet heeft gezien. Zout trekt dunne sporen over zijn groene, door de zon gebleekte T-shirt. *Where do you want to go?* vraagt hij. *North*, antwoord ik, *direction Whittlesea*. Voorlopig hoef ik nog niet precies te weten waar we naartoe gaan, een schatting is voldoende. Achter in de taxi heb ik genoeg tijd om de exacte locatie van waar ik wil zijn te bepalen. Dankzij de satellieten in de lucht ben ik op de hoogte van het laatste nieuws op de grond. Stroom heb ik genoeg.

Are you a tourist? vraagt hij. *No, work*, antwoord ik. *Can you please turn on the radio?* Ik heb nu even geen tijd voor *small talk*. Radio luistert hij waarschijnlijk vaak genoeg, vrouwen uit Londen spreekt hij zelden, schat ik. Hij zal me wel een arrogante trut vinden, maar er zijn nu echt even belangrijkere zaken dan deze trieste man een prettige rit bezorgen. Hij mag blij zijn dat ik met hem mee rij. Gelukkig doet hij wat ik zeg.

*

They think they own the world. Those people.

What is doing here? Is that a camerabag?

It for sure is a tripod.

Maybe she's working for National Geographic? Or the Lonely Planet?

Or is she making a documentary on 'natives'?

Like those people past summer.

Terrible. The harder our lives get, the more they want to squeeze us dry.

With their kind words, with kind smiles, with their equipment.

Its basically another, more sophisticated form of extraction.

*

Op de achterbank maak ik van mijn laptop een tijdelijk werkstation. Ik hou alles in de gaten: nieuws sites, sociale media en weer-websites. Je zou het misschien niet verwachten, maar meestal is de wind de meest dodelijke factor. Op ABC Weather zie ik dat de voorspellingen niet best zijn: over een paar uur gaat de

wind draaien. Wat nu nog een honderd meter breed, zich uitstrekkend lint van vuur is, zal straks als de wind is gedraaid een kilometers breed vuurfront zal zijn.

Op de radio is het woord evacueren nog niet gevallen. Spijtig genoeg is dit niks nieuws. In brandgevoelige gebieden houdt men de ene na de andere informatieavond, er liggen honderden scenario's op tafel en op het moment dat het vuur daadwerkelijk komt wordt men verrast. Van alle vooropgestelde plannen blijft bar weinig over. Het zal mijn tijd wel duren, denkt iedereen keer op keer. Welke foto's of video's men ook ziet, welke verhalen de mensen horen, tot ze het vuur met het eigen lichaam ervaren wanen men zich onsterfelijk. Het onheil verschijnt aan de horizon, beweegt hun kant op en ze staan met een lullig tuinslangetje het dak nat te houden. Je zou er om kunnen lachen als het niet zo tragisch zou zijn. Dweilen met de kraan open, is het. Niet alleen hoe men zich tot het vuur verhoudt, maar tot de klimaat catastrofe in het algemeen.

*

What's your name? vraag ik na twintig minuten.

Waku, zegt de chauffeur zachtjes.

Hi Waku.

Hi ... and you?

India.

Hi India.

Can I ask you?

Tell me.

Do you want to be my driver?

I am your driver.

Do you want to drive me around. For the rest of the day? For five hundred dollars.

Five hundred?

One hundred now, four hundred later.

And who pays for the gas?

I'll pay the gas. I don't think we need much.

Sure, zegt hij. De een zijn dood is de ander zijn brood.

Great, denk ik.

*

Informatie komt per definitie met vertraging. En al heb je alle informatie, wat moet je er mee? De cijfers van vandaag schieten alle grafieken uit. Vijfenvestig graden Celsius is ook voor Australië ongekend. Het vuur verplaatst zich met 105 *miles per hour*, daar valt geen beleid op te maken. In bestuurskamers van regeringsgebouwen wordt gebeld, gesproken, geschreeuwd. In weercentra zit men met de handen in het haar. Wat moeten ze de mensen adviseren? Megavuren zijn moeilijk te voorspellen, ze maken hun eigen weer. De brandende massa trekt zoveel zuurstof naar zich toe dat er windvlagen ontstaan die hele bossen omver trekken, die vervolgens als vanzelf in brand lijken te vliegen. Wat weer meer zuurstof aantrekt en zo verder. Dit vuur is niet langer onder controle, dat is inmiddels duidelijk, maar hoe communiceer je dat? En waarom eigenlijk? Heeft evacueren nog zin? Is het niet te laat?

*

That's where we are going, right? zegt Waku wanneer de rookwolk aan de horizon verschijnt.

Yes, antwoord ik. *That's where we are going.*

I thought so.

You did?

Yeah, you white people are so predictable.

Are we?

You see business opportunities everywhere.

Do we?

Yes, let's make it a thousand dollars a day.

Ha, you've woken up. Het begint Waku te dagen wat voor een dag het zal worden.

Seven fifty.

Nine hundred or I stop the car.

Eight.

We sluiten de deal op 850. Waku is wakker geworden, hij leert snel.

*

*She probably thinks I learn quickly.
She thinks I might be useful with my experience of the land.
She has no clue. I've lost touch as much as she has.
Look at her behind her computer.
Too busy to have a decent conversation.
Decency is what they were going to teach us. Look at her now.
Why am I facilitating their lives?
I shouldn't take those people anymore.*

*

In de dorpen weet men nog niet hoe groot het vuur is, ze zitten er te dicht bovenop. Dit hebben wij eerder gedaan denken de jongens van de vrijwillige brandweer. Hadden ze maar gelijk. Vandaag gaat deze vlag niet op. Het vuur is te groot, het waait te hard, het komt van te veel kanten. Blussen heeft geen zin, vandaag niet. Overal vliegen nieuwe stukken grond in de fik. Het enige dat ze nog kunnen doen is evacueren, maar waar breng je de mensen naartoe? En wie haal je op? Of beter gezegd, wie laat je achter? Het is met dichtgeknepen ogen toekijken, wachten en hopen op het beste. En dat terwijl ze dachten zich voor de gemeenschap in te kunnen zetten. Stiekem hoopten ze als helden onthaald te worden. Vandaag niet. Vandaag is het *Black Saturday*.

De echte klap komt pas als de adrenaline is gezakt, als ze zich realiseren dat ze in al hun hoogmoed hun eigen families achter hebben gelaten. Het thuisfront dat, precies nu zij er niet zijn, voor het eerst een thuisfront wordt. 'Bel de politie' appen ze, maar wat weet de dame van de politie? Ook voor haar is dit vuur ongekend, wat moet ze zeggen? Evacueren? Nee, niet evacueren, daar is het te laat voor. Kalmeren, dat is het enige wat ze van achter haar telefoon kan. Maar wat als ze haar eigen woorden niet gelooft? Dekking zoeken en hopen op het beste? Wat weet zij nu van vuur, wat weet zij van dit vuur? Blijf bij mekaar, zegt ze keer op keer, ga niet in kleine ruimtes of in kasten zitten, daar stik je in de

rook. Pak de tuinslang, wees voorzichtig. En weet je wat ze nog het meest zegt? Ik moet ophangen.

*

*Why am I driving her?
Maybe I should ditch her.
I could dump her in a ditch and take her stuff.
How much would I get? A few hundred? Thousand?
No. They'll catch me. Uber knows she is in my car.
I will spend the rest of my days behind bars, just like Jucka.
I shouldn't do that. Not a good plan.*

*

De eerste vlokken as dwarrelen als sneeuw op de voorruit, Waku heeft de ruitenwissers aangezet. Het droge rubber schuurt over het raam. Ook beginnen de eerste *ambers* naar beneden te komen. Ze worden door de wind meegevoerd, deze brandende stukjes schors die het vuur ver vooruit reizen, en glijden als zand over de weg. Op de voorruit ketsen de *ambers* in kleine deeltjes uiteen. Het is een soort van negatieve regen, maar alles behalve positief: één deeltje onder de motorkap en de auto verandert in een rijdende bom. Gelukkig rijdt Waku stevig door.

Aan de horizon lijkt een vulkaan grijze wolken de lucht in te spuwen. Een oranje gloed vult de hemel boven het pastorale landschap dat straks in as wordt gelegd. Gek genoeg heeft het ook iets schoons, dit *Traumgesicht* zoals Dürer het schilderde, dit allemachtige theater dat dood en verderf komt zaaien. Maar zover zijn wij nog niet. Wij zitten in onze auto, op veilige afstand, te kijken. Net als jullie.

*

*I might as well drive into that fire.
I might as well finish it today.*

I wish I were bold enough to do that.

Meet my ancestors.

I wish I could do that.

Maybe I should end my life today.

Maybe I should end our lives today.

Quietude at last.

*

Bij iedere afslag zien we auto's onze tweebaansweg op draaien. Allemaal gaan ze de andere kant op van waar wij naartoe gaan: dat is weg van het vuur. Deze mensen weten dat je met dreigend vuur twee opties hebt. Of je vertrekt vroeg of je blijft. Op het laatste moment gaan is het domst wat je kunt doen. Dan zal de allesomvattende rook je vinden. Dan zal je op de vlucht voor het vuur een omgevallen boom treffen en geen kant meer op kunnen. Dan zal je in een uitgebrande auto terug worden gevonden en als nummer in de krant verschijnen: 83 doden. De mensen die nu wegrijden maken de juiste keuze, zij zijn op tijd, schat ik. Je moet hier niet willen blijven, vandaag moet je niet denken de held uit te kunnen hangen en je huis willen redden. Vandaag staan er andere dingen op het spel.

*

You're not suicidal, are you? vraagt Waku.

Me?

Done with living in the West?

Why?

This is a one-way road.

So?

Were not going to get trapped there, are we?

Don't worry, Waky, I know what I am doing.

*

Are you sure you want to join? vraag ik een paar minuten later.
Yes, zegt Waku resoluut.
It's heavy in there, you know that, right?
I've seen bushfires before.
Yes, but the times they are changing.
You don't need to tell an Aboriginal the times are changing.
I mean, it's forty-seven degrees today. It has never been this hot. Never, ever, anywhere on the planet.
My people have seen things change way before you did, India. We know how to be with the land.
This is not your land anymore Waku.
It never was our land.
It is also not land we are dealing with today.
You don't need to tell me.
It's fire.
No, India, it's not.
Oh no? What is it?
It's spirits.
Waku... don't be so...
So what? Naïve?
Yes, Waku. What we are seeing here is physics. Cause and effect. Nothing more, nothing less.
You're wrong.
This fire is cold-blooded and indifferent.
No India.
Yes Waku.
No India, you couldn't be more wrong.

*

We shouldn't be here.
We should leave.
This isn't right.

*

We verlaten wat voor velen de vluchtroute is en rijden met de wind mee richting het oosten een bos binnen. Langs de weg kraken dennen en eucalyptus-bomen. Om de honderd meter markeert een brievenbus een stuk grond waarop een huis staat, een houten huis met houten veranda, houten stoelen, houten schuur, houten schommel hangend aan houten bomen. Het enige dat onder een stenen afdakje staat is de barbecue set.

Op de bodem van het bos ligt een laag bladeren en naalden, dor en droog. Het is duidelijk dat dit bos klaar staat om in de fik te vliegen, je ziet het aan alles. Morgen zal het er hier uit zien alsof we door oorlogsgebied rijden, alsof het 1917 is en er honderden bommen af zijn gegaan. Maar we zijn niet in de bossen van Verdun en het is de eerste wereldoorlog niet. We rijden door Australië in 2020. De vijand begeeft zich niet in een loopgraaf aan de andere kant van het bos, maar zit in de auto. Naast ons, naast sommigen van ons.

*

Een opengetrokken lucht verwelkomt ons aan het eind van het bos. Aan beide kanten van de weg verschijnen zich tot aan de horizon uitstrekkende heuvels. Het is hier prachtig, als je de hitte wegdenkt en je door de droogte van het landschap heen kijken kunt, als de radio uit hebt staan. *Keep driving*, zeg ik tegen Waku terwijl het asfalt onder ons verandert in een tennisbaanrode *dirt road*. De weg heeft de typische *Ayers Rock*-kleur die zo veel van het landschap van Australië haar karakter geeft. Achter ons zie ik het rode stof omhoog stuiven, daarachter het bos van Verdun met daarboven de grijze wolken van het naderende vuur. Voor ons komt een donkerblauwe familiewagen de heuvel af. De bestuurder gebaart ons te stoppen, maar *Keep driving*, zeg ik nogmaals.

*

Why did I wanna make money today?

I should be at home.

*It's Saturday.
I should say hello to the kids.
I haven't seen them in a while.
Why did I step into my car today?*

*

Bovenop de heuvel ligt een dorp dat niet meer is dan een straat met vijf huizen, en evenveel schuren. Eigenlijk kun je het ook niet echt een straat noemen, deze twee meter brede bak grind, maar wat doet het er toe, we zijn gearriveerd waar ik wil zijn en ik steek mijn telefoon in mijn zak. Bij een huis aan de rechter kant van de straat staan twee bewoners met tuinslangen in hun tuin, ze besproeien alles wat in de fik zou kunnen vliegen: de struiken, de schuur, het dak van het huis, zelfs het stenen huisje van de vuurpomp krijgt een plens water. Verderop in de straat hebben de bewoners voor zichzelf gekozen, hun villa staat er alleen voor. Niets weerhoudt het aanstormende vuur de geschiedenis die hier achter is gelaten in as te leggen. De fotoalbums, het stokoude cliché, de knuffels van de kinderen, de kast van oma en opa, de tafel, de eeuwenoude scheepskist ooit meegekomen uit Europa. Ook de paarden zijn achtergelaten, ze hebben hun lijven van het onheil gekeerd. Ze weten wat ze te wachten staat, ze voelen het aan de wind, ze ruiken het in de lucht, ze kunnen geen kant op. Opgesloten in de omheining zullen door de rondvliegende vuurdeeltjes eerst hun manen in de fik worden gezet. Net als de haren en veren van alle dieren in dit gebied: de kippen, de konijnen, de varkens, schapen, koeien, en ook de niet gedomesticeerde hyena's, coyotes, dingo's, koala's en kangoeroes. Daarna zal het vlees aan de beurt zijn. Allen zullen ze sissen, krijsen, tieren. Net als de vogels, die de door de rook omsloten, naar lucht happend, op de grond te pletter zullen slaan. Niemand zal het zien, niemand zal het horen. Misschien maar beter ook, want wie wil deze nachtmerrie zien?

*

Park over there, zeg ik tegen Waku en ik wijs naar het laatste huis links aan het eind van de straat.

There?

Yes. Park your car in the garage.

India?

Park the car in the garage and follow me.

What's wrong with you?

You heard what I said.

Don't you see the garage is closed?

Open it.

I'm no thief. And don't shout at me.

Waku, you said you would help.

I said I would drive you, yes. I didn't say I would break into other people's places.

We don't have time for this Waku. Take the door at the back of the house, walk through the kitchen to the garage, open it and park your car. It's not that difficult. In about an hour everything you see here, literally everything will be up in flames. Park the goddamn car. Now. Or get the fuck out of here.

*

Does she realise I'm the Aboriginal here?

She's the pretty white girl.

I'll be the one who will have to do the explaining.

Nobody will believe my story.

That's just not how things work.

What should I do?

I could go.

I could drive away now.

No, I shouldn't leave.

She's gonna need my help.

I'm pretty sure about that.

Damn, those clouds look nasty.

Why did I take her into my car?

Shit, I should call Keira.

She will worry herself to death.

*What if I burn to death?
Nobody will find me.
Trashed between the wood of the barn.
Hidden under a pile of bricks.
Covered by other people's property.
Damn India, why did you step into my car?
Why did you come into my life?*

*

We moeten opschieten. Ik zei een uur, maar ik weet niet of we wel een uur hebben. De wolken hangen als dreigende wezens boven het bos. De wind is toegenomen en voor het eerst horen we het geluid van dat wat komen gaat, die typische industriële *noise* die met destructie komt. Nu is het nog gedempt door het bos, straks is het overal om ons heen.

Gelukkig heeft Waku de ernst van de situatie begrepen, hij is net als ik uit de auto gestapt. Het kan ook haast niet anders dat je in actie komt als je kijkt naar dat wat komen gaat. Je bent niet helemaal lekker als de vlammen die boven het bos uit steken niets met je doen. Zulke beelden ken je alleen als beeld, afgedrukt in de krant of oplichtend op je scherm. Zie je ze in het echt dan ga je aan en kom je in actie, of je verstokt compleet en gaat uit, dat kan ook. Waku is aangegaan, gelukkig. Ik wist dat ik op hem rekenen kon.

*

You closed the garage?

Yes.

Good. Listen, there must be a chainsaw in the garage. Go find it and cut all the trees and bushes you see around to the house. Chop them and drop them on the eastern side of the house. That's where the barn is. The wind will do the rest.

You are crazy.

We've got about forty-five minutes. Be quick.

India, you're absolutely crazy.

I'm just doing my work.

This is work?

Yes.

Destroying other people's property?

If they hadn't planted those trees we wouldn't have to cut them.

Nice job.

Waku, go cut the trees.

It's kinda telling, don't you think?

What's telling?

You. Flying in from Europe. Destroying other people's livelihood?

I'm just capturing what's happening.

Breaking into other people's property is capturing what is happening?

We don't have time for this Waku.

You took me here India. You've got to explain what we are doing here.

We don't have time for this.

I don't care.

Waku..

India, you need to tell me what we are doing here!

Ok. Since you insist. Look, I've been doing this work for about a decade. I've been everywhere around the globe, not just Australia. I've been in Brazil, in California, in Damchutschk. You name it, I've been there. People need to see the world is burning, they need to know what is happening. That's why I am here. And you know what? Usually I arrive when the fire has done its work, when everything is wrecked. I come to photograph what is left, the remainders of destruction. This time I want to do it differently. This time I want to be ahead of the fire.

You must be joking.

No, Waku. I want to photograph every aspect of it. From the first ambers arriving till the last flame fluttering.

You're sick, India, you're absolutely sick.

No Waku, One has to renew oneself, you know that. One has to adapt to the changes. That's the only way you can make it in this world. You've got to be ahead of the others, Waku. You too. That's how it works on this planet. Survival of the fittest, Waku. Darwin, remember?

You're crazy, India. We should get out of here. Now!
It's too late, Waku. Look at the clouds.

*

She's sick.
She's crazy.
Fuck her.
Burn her.
Film her burning.
That's what I should do.
Chop her up with the chainsaw.
Chop her up so badly the police won't see leg from arm.
Use one of her cameras and show the world.
That's what I should do.
Pathetic photographer.
Damn, I'll kill you India.
Seriously, I kill you if I die here.

*

In het huis ruk ik alle gordijnen uit hun rails, ik gooi ze op een hoop in de gang. Het tapijt voor het raam rol ik op en leg ik weg. Dit is standaard veiligheidswerk, maar aangezien het nog niet is gedaan zal ik het moeten doen. Het spreekt voor zich dat ik dit huis uitgekozen heb omdat het van steen is. Bovendien geven de twee verdiepingen me fotografische mogelijkheden die ik in een bungalow niet zou hebben. Het meest belangrijke aspect van dit huis is dat het op een goede plek ligt: bovenop de heuvel met uitzicht aan alle kanten. Beter dan ik me in de taxi had voorgesteld.

Op de overloop bovenaan de trap vind ik een tafel vol familiefoto's en andere rommel. Prima werktafel, denk ik, en ik veeg in één beweging alle foto's van tafel. Ik zet mijn tassen op de tafel en leg het statief op de grond. Ik begin met uitpakken, eerst mijn tas met camera's en laptop, vervolgens de tas met de maskers, ski-bril, hoofd-lamp en vuurbestendige kleren. Mijn twee flessen water

zet ik naast de tafel op de grond, het eten laat ik zitten. Ik steek de stekker van mijn adapter in het stopcontact en sluit het aan op mijn computer. Zolang ik stroom pakken kan, pak ik het. Mijn telefoon sluit ik aan op mijn computer, ook voor mijn telefoon geldt dat hoe meer stroom ik heb hoe beter. Ik hoef niemand te vertellen dat een telefoon inmiddels zoveel meer is dan om mee te bellen. Op mijn laptop zie ik wat ik ook zie als ik uit het raam kijk: het vuur gaat komen, hoe dan ook. Een weer-site bevestigt dat de wind is gedraaid. Op ABC worden de eerste doden vermeld: een familie is door een boom getroffen.

In een van de twee kinderkamers vind ik een raam dat uitkijkt op het Verdun bos. Een beter perspectief op dat wat voor anderen een nachtmerrie is had ik niet durven dromen. Dit kan heel mooi worden. Ik kan een goed stuk grijze luchten pakken, een flinke snede bos, daarvoor de velden rond het dorp, links in het kader het huis van de bewoners met de tuinslangen en rechts, iets dieper in het beeld de schuur van een ander aangelegen perceel.

Met de onderkant van mijn statief tik het glas van het raam in. Direct komt de typische geur van vuur tot me. Ik zet mijn statief zo dicht mogelijk bij het raam. Ik wil er thuis achter de computer niet achter komen dat een glasscherf mijn beeld in priemt. De kijker moet een objectief beeld krijgen, zij mag niet in de verleiding komen zich af te vragen hoe de foto is gemaakt. Als maker moet ik onzichtbaar blijven.

Om de kop van het statief bind ik een spanband en ik leid het naar een poot van het bed. Een tweede spanband bind ik in tegenovergestelde richting aan een verwarmingsbuis onder het raam. Om beurten trek ik ze strak totdat er geen rek meer in zit. Mijn statief met haar drie poten en twee spanbanden staat nu stevig vast en zal met een aantrekkende wind blijven staan. Mijn camera klik ik op het statief.

Ik wil alles vastleggen: van de dreigende wolken boven het bos tot een zwartgeblakerd en in as gelegd landschap. Ik wil iedere seconde pakken en zet mijn camera op de filmstand. Later kan ik *stills* selecteren en ze als foto's presenteren. Ik check alle instellingen, want ik moet professioneel blijven, hoe

spannend of dreigend de situatie ook is. In de professionaliteit ligt het verschil. Het zal niet de eerste keer zijn dat er in de haast iets mis gaat en ik een nietszeggende verzameling zwarte beelden maak. Ik wil ook geen oranje strepen of vage vlekken in een verder zwart beeld. De extreme contrasten van het vuur zijn zelf lastig, de schakeringen rood, oranje, zelfs groen en blauw die er in vuren te vinden zijn zie je pas als je ze op je ze thuis op je beeldscherm hebt staan. Op deze camera kan ik vertrouwen en alle instellingen zijn ok. De batterij staat op 95% en het bepalen van het perspectief is met dit uitzicht een koud kunstje. Ik druk op de afdrukknop en de camera loopt. Hier hoeft ik niks meer aan te doen.

*

*It took these trees a lifetime to grow.
Now they go down in a second.
It's so damn easy to destroy.
So much more easy than giving life.
Why am I listening to this girl?
What does she know about bushfires?
Don't think I'll be saving your white ass girl.
I'm not going to be your native hero.
No way. You are so so wrong India.
You have no clue what's happening in the world.
Hidden behind your camera.
Out here making pictures.
To show the world what is happening.
Making money, you mean.
Being on the cover of the magazines.
That's what you are here for.
Exploiting other people's misery.
You are miserable, India.
I'm done with you. I'm done with people like you.
I never want to see you again.
Nor your fucking pictures.*

*

Waarom krijg ik een kick van dit werk? Waarom vind ik het lekker om een *bossy bitch* te zijn? Waarom ben ik telkens weer op zoek naar deze *thrill*? Ik heb het regelmatig met mijn psych besproken en nog steeds heb ik geen echte antwoorden. Is het de *death drive* zoals hij suggereerde? Ik weet het niet. Het klopt dat ik bevrediging vind in het gevecht met de existentie. Het dwingt me tot een primair handelen. Ik word geleefd. En tegelijk heb ik het gevoel dat ik iets goeds doe. Dit moet verteld worden, mensen moeten dit zien. Dat ik elke keer een net iets heftigere ervaring nodig heb om het gevoel te hebben dat ik leef staat daar los van. Anderen vinden het misschien ziek, maar ja, ik verdien er mijn brood mee, dan kan het toch niet slecht zijn? Sommigen fotograferen uitstervende diersoorten, of zitten de hele dag achter hun computer naar de cijfertjes van de markt te kijken. Ik zie de dood graag in de ogen. Is dat kwalijk?

*

It's coming.

I know.

Soon.

I know.

Put that mask on.

Did you hear the sound?

Yes.

It sounds like airplanes, jet flights, like...

Waku, listen. At the front door, under the wardrobe, there is a basket full of cricket balls. Go get the basket and the bat and smash these balls through the windows.

What?

You heard what I said.

What's wrong with you?

Throw them if you like or hit the balls with the bat if you can. I don't care, make sure all windows go down.

Why is it me who has to do the vandalizing?

See those curtains?

Yes, what's up with that?

Waku, go smash those windows.

This is crazy.

Now.

I'm the Aboriginal here, I'll be the one paying for this.

Waku..

You are the innocent white girl, with that pretty face.

Please..

Look at me, I'm the walking mug shot here.

Don't be pathetic Waku. We don't have time for this.

Why, India, why should I be the one smashing those windows?

Wanna have glass in your face? Wanna bleed to death? Smash those windows

Waku. Do it now or the wind will do it later. You said you've seen bushfires before.

*

This has to change.

This isn't right.

Why do I always get bossed around by white people?

You are wrong India. So so wrong.

The only thing you people are good at is destruction.

Eighteen million acres of land will be burning.

Three billion animals die or will be displaced from their habitats.

Kangaroos will be found blackened on the side of the road, hundreds of them.

They break into pieces when you try to pick them up. It's awful.

Images go viral, but will change come?

Thousands of koalas find their death.

That other native animal, so cute, so sweet.

Suffocated. Smoked. Burned alive.

A third of the entire Australian population is wiped out in one black summer.

How many of these fires will follow?

*

Je kunt nog zoveel plannen hebben. Je kunt precies weten wat je wilt fotograferen, uiteindelijk moet je het moment grijpen en open staan voor dat wat komt, dat weet iedereen die weleens wat maakt. Of je nu met onvoorspelbaar vuur werkt of thuis op je kamer een verhaal aan het tikken bent, je zult het moeten doen met dat wat voorbij komt. Waku slaat de ramen in en ik loop met mijn tweede camera over het erf op zoek naar ik weet niet wat. De wind is aangetrokken en Waku heeft gelijk, het vuur maakt vreemde, beangstigende geluiden. Ik hoor treinen over rails knarsen, ze schuren over het ijzer. Ik hoor zaagmachines, grote, lompe zware zaagmachines met gigantische tentakels die het hele bos plat leggen. Ik hoor mitrailleurs ratelen, honderden, alsof we toch in dat bos bij Verdun zijn. Luchtdrukachines schieten dikke spijkers in het malse hout, ik hoor het kraken, bomen breken als takken. Het bos is als een muur van vuur, je ziet het onze kant op komen. Het zo vanzelfsprekende licht van de zon wordt weggedrukt door dikke zwarte wolken. Een rode gloed van het vuur belicht de onderkant. Als een donkere deken trekt een rood-zwarte sfeer over het erf, het omsluit ons als een zak om de doden. Mijn hart raast terwijl ik klik en klik en klik. Drie foto's van de door de lucht dansende *ambers*. Waar ik mijn camera ook op richt, overal zie ik de goud-gele lichtjes door de lucht schieten. Een kip vliegt voorbij, waar komt die vandaan? Ik maak snel een foto, maar ik weet niet of ik haar te pakken heb, ik heb geen tijd om het te checken. Straks maak ik nog een foto van haar, als de lucht is opgeklaard en ik haar door de brand geroosterd op de grond vind, het zwarte hompje voormalig leven.

*

In de schuur vind ik rust, voor eventjes, heel eventjes. Ook vind ik het begin van het einde van de schuur: het hout dat het huis in de winter warm zou moeten houden. Netjes opgestapeld ligt het tegen een muur, te drogen. En droog is het, het vliegt haast in de fik als je er naar kijkt. De *ambers* hoeven de snippers op de grond maar te raken of ze veranderen het hout in die prachtige, maar o zo dodelijke vlammen. Dit is waarom er vandaag zoveel mensen sterven. Ik zie het hier met eigen ogen in de schuur. Alles is gortdroog en fikt als een tierelier. Een

een achtergelaten trui vat vlam, het maakt niet uit wat het is. Ik klik en klik en klik en des te meer ik klik, des te magischer het vuur wordt. Eerst is het er niet en voor je het weet kun je je niet voorstellen dat het er niet meer zal zijn en niet veel later is het weer vertrokken en heeft het dat wat het heeft aangeraakt voor goed veranderd: zwart geblakerd en van al haar functies ontdaan. Het is ongelofelijk dat het het vuur was dat de mens van de andere dieren heeft gescheiden. Nu vloert het in een kwartier een complete schuur. Als ik niet oppas lig ik straks onder het puin. Als ik niet oplet ben ik die trui of doos die brandt, dan ben ik dat zwarte hompje voormalig leven.

*

And now what?

Where is India?

What am I supposed to do now?

This isn't right.

I should call Keira.

No I shouldn't.

Where is India?

Where is she?

*

In een werkplaats achter de schuur staat een schoongepoetste motor, op de vloer brandt olie. Ik klik en klik en klik tot ik een paar plastic vaten in beeld krijg en ik me realiseer dat ook zij vlam kunnen vatten, uit mekaar kunnen spatten en mijn gave gezicht in een enkele tel kunnen veranderen in iets waar anderen zich van af zullen keren. Als het nog voor *iets* door kan gaan. Ik zal niet de eerste en zeker ook niet de enige zijn die vandaag in een ambulance naar het Melbourne brandwondencentrum wordt gebracht. In een flits zie ik een plastisch chirurg een lap bil op een wang lijmen. Ik moet er niet aan denken dat het mijn gezicht is dat door het gat in het mintgroen laken steekt en dus zet ik een paar stappen achteruit. Ik moet professioneel blijven. Met mijn camera zoom ik in op de voorband van de motor. Die gaat klappen, denk ik, en *PANG*, toch schrik ik

wanneer het gebeurt. Vieze vlagen diepzwarte rook cirkelen omhoog. Het rubber, eens in een boom, fikt alsof het zijn bestemming heeft bereikt. Akelig snel krult het tot een smerige klont brandende smurrie. Ik moet hier weg zijn voordat ik niet meer weg kan, voordat de filters van mijn masker vol petrochemische troep zitten en niet langer doen wat ze moeten doen: mijn longen beschermen tegen de gassen die als tweecomponentenlijm door de werkplaats dampen.

*

Buiten is het nacht, 1 uur 's middags en pikdonker. Ik draai de lamp op mijn hoofd aan en ik zie max twee meter voor me. Het erf is in een donkere grot veranderd, een grot waarin rook je de adem ontnemt en een dikke soundsystem destructie in je oren pompt. Ik hoor potten vallen en breken, barsten. Glas klettert op de grond. De schuur kraakt, is ie neer? Ik kan het niet goed zien.

*

Jesus India, where were you?

In the barn, zeg ik zodra ik mijn masker af heb.

This is fucking crazy.

Tell me about it.

The electricity is down.

I know, zeg ik. Waku kijkt me verwonderd aan. What's wrong?

You look like you have been in a mine. There's black stuff all over your face.

Hij schijnt me met zijn telefoon in mijn gezicht.

Put that away, zeg ik. Ik realiseer me dat ik vergeten ben hem een hoofdlamp te geven. I've got another lamp in my bag upstairs. Give me the hose and go get it.

There are also two whistles, we need them. And bring the extra filters for our masks.

*

Waku geeft me de tuinslang en loopt de keuken uit. Ik pak het uiteinde van de tuinslang en houd het in mijn gezicht. Het is heet hier, verdomde heet. En

donker. Het huis is verdomde donker nu de zwarte wolken over het erf trekken en binnen de lichten het niet meer doen. De ramen zijn gapende gaten. fotolijsten worden door de wind van de muur gerukt. Ik klik en klik en klik, maar ik weet niet wat ik fotograferen moet, het flikkerende oranje licht in de gang? Ik stap er op af en zie dat de jassen aan de kapstok in de fik staan. Hoe kan dat? De voordeur is dicht. Hoe zijn de *ambers* hier terecht gekomen? Het vuur lijkt wel water, het sijpelt het huis binnen. *Shit*, ik wist niet dat we ons met het veiligstellen van dit huis bezig zouden moeten houden, ik kom hier om te fotograferen. Het slopen van de ramen, de gordijnen, de struiken waren voorzorgsmaatregelen. Deels voor de show, om op te warmen, om in de flow te komen. Niet echt om ons te beschermen, het huis is toch van steen?

*

There's fire! roept Waku vanaf de trap. *In the bedroom!* Hij heeft de lamp op zijn hoofd gezet, de fluitjes heeft hij in zijn handen.

Put it out! roep ik met meer angst in mijn stem dan de bedoeling is.

How? We only have one hose.

Kut.

Come down! roep ik naar Waku. *You do this thing here*, terwijl ik naar de kapstok wijs. *The hose is in the kitchen.*

*

Ik sprint naar de keuken en in het kastje onder het aanrecht vind ik een emmer. Terug in de kamer ren ik de trap op. Het bed in de slaapkamer staat inderdaad in de fik, en niet zo'n beetje ook. Het bed is als een brandend luciferdoosje, alleen dan twee bij twee meter groot. Dikke pluimen rook trekken door het kapotte raam naar buiten. Godzijdank heb ik het raam ingegooid, anders stond deze hele kamer blauw. Of zou het vuur anders niet binnen gekomen zijn?

In de badkamer vul ik de emmer met water, maar *damn* wat gaat het langzaam en *damn* ik had eerst de filters van mijn masker maar vervangen. Daar is het nu te laat voor. Met een halfvolle emmer ren ik terug naar de slaapkamer. Onderweg

verlies ik de helft van het water, het andere deel gooi ik op het brandende bed. Het sist even, maar *fuck* als dit niet veel sneller gaat, als ik niet veel meer water op dit bed gooi dan staat zometeen het plafond in brand. En daarna de kast en het kleed en de kamer en de verdieping en het hele huis en dan moeten we naar buiten waar niets ons nog beschermt. *Shit* dit gaat niet goed. En *fuck* ik moet professioneel blijven, maar ik krijg zo verdorde weinig lucht met dit kutmasker.

*

I knew I couldn't leave her.
I knew she would be dead by now.
I knew it.
I knew it.
I knew it.
They think they own the world.
They think they can handle stuff.
With their sun panels and what not.
If only they could see how freaking fucking destructive these fire are.
How freaking fucking destructive they are.
India is right, we've got to show the people what's happening.
They should see what fire does to our world.
I've got to stand up for my predecessors.
My ancestors haven't brought me here for no reason.
India was right, it's time to make a move.
We've got to make a story that lasts.
A story that gets into their brains.
We've got to adapt and take our chances.

*

Great! Waku komt met twee emmers de trap opgelopen.
Is downstairs out?
Yes.
Great Waku, you're great.

Hij vult de emmers en ik gooi ze op het bed. Deze productielijn werkt, we zijn een goed team. Zie je, als we maar professioneel blijven. Als je je hoofd maar blijft gebruiken komt het goed. Samen kunnen we deze storm doorstaan, samen kunnen we er een goede werkdag van maken. Ik ben blij dat hij er is.

*

This woman.

*

In de kinderkamer staat de camera fier overeind. Alsof er niets aan de hand is, alsof hij niet ieder moment door het vuur opgeslokt kan worden en in een hoopje gesmolten plastic, dat zwarte hompje voormalig leven kan veranderen. Deze camera maakt zich geen zorgen, technologie is niet bang. Noch voor de toekomst, noch voor haar einde.

Buiten is het allemaal even zwart. Door het kapotte raam is niet te zien wanneer en of er een einde aan deze hellenacht gaat komen. Zonet nog filmde de camera hoe het vuur richting het huis kroop, nu is het allemaal even zwart. Straks, als de rook weg is en de zon weer tevoorschijn komt, valt er opnieuw licht op de gevoelige plaat. Dan wordt de ravage van deze bestorming langzaam zichtbaar. Beetje bij beetje zal de camera het zwarte bos vastleggen, met de zwarte velden, de zwarte schuren op de zwarte grond.

Vooralsnog is het echter een zwarte wolk die de camera filmt.

*

What's your plan?

My plan?

Yes, what's your plan?

We've got to kill the fires. Safe the house.

That's it?

Yes, what else? We've got to wait till the storm passes. We are safe as long as our masks work and the house doesn't burn down.

What about the filming?

What about it?

You said you would film?

I am filming.

Are you?

Yes, my camera is upstairs. It is filming as we speak.

Really?

Yes.

What is it filming?

The forest down the hill. The house of the neighbours. Our yard.

Really?

Yes. It has been filming all the time. Why?

...

Waku? Why?

*

Waku ziet er zo fotogeniek uit met zijn masker, zijn zonnebril en de lamp op zijn kop. De setting is geniaal: het onverlichte huis met de gordijnen uit de rails en geruikt en de ramen ingeslagen. Op de achtergrond die peilloze zwarte nacht waarin flikkerende *ambers* zowel licht als duisternis brengen. Hij is een geweldige protagonist, Aboriginal nota bene, en ik klik en klik en klik. Dit kan heel mooi worden. Waarom gaat hij nu naar buiten?

Het erf is nog altijd een duistere grot. Het licht is verdwenen en zuurstof lijkt niet langer bestaat. Is dit de Apocalyps? Het lijkt de dood wel, alleen dan alles behalve kalm. Wat maakt destructie een herrie. Ik wist niet dat vuur zoveel geluidsgeweld kan produceren, het explodeert *three-sixty*. Ik weet niet wat ik hoor, licht laait op. Is het de schuur van de burens? Een wolk vuur schiet omhoog en belicht het hele erf. Wow, wat was dat? Ik klik en klik en klik, maar ik weet niet wat ik klik. *Waku, where you are?* Als ik hem straks maar niet zoals dat kippetje op de grond

vind. *Waku!* schreeuw ik nogmaals. Geen response. Waar is ie, waarom is hij nu naar buiten gegaan? Wanneer houdt deze duisternis op? Wolken rook rollen over het erf. Ik zie geen hand voor ogen. Waarom ben ik achter Waku aan gegaan? Ik had professioneel moeten blijven. *Waku!* schreeuw ik. De wolken slurpen mijn woorden op, ze komen geen meter vooruit. Waar ben ik? Rustig blijven India, niet panikeren nu. Professioneel blijven.

*

There it is.

She did put it up.

She even stabilized the tripod.

Great India, you did think of everything.

Thanks for prepping up. You even left me some extra filters.

Wow. Is that, or was that, the barn of the neighbours?

What are these flashes?

Is that?

Yes, it is.

Wait, India.

Wait for me.

*

Blijf nadenken India, blijf rustig. Kut wat is de lucht heet. Ik heb dorst, mijn filters werken niet meer, mijn longen zitten vol. Waar is Waku? *Waku!* schreeuw ik, maar schreeuwen heeft geen zin. Ik moet mijn energie sparen, wachten tot de storm is gaan liggen. Wie zegt me dat Waku niet al uitgeteld op de grond ligt. Misschien wel een meter van me vandaan?

Nee, ik moet niet gaan wachten, dit kan nog uren duren. Het beetje lucht dat ik door de verstopte filters nog binnen krijgen is meer rook dan zuurstof. Het schuurt in mijn keel, het brandt. Shit, waar is het huis? Niet panikeren nu, India. Cool blijven, je moet professioneel blijven.

Shit, dit gaat niet goed.

*

There she is.

Just stay quiet.

Let the camera do the work.

Just pretend you are not there.

What did those documentary makers call it?

Like a fly on the wall?

Just letting it happen?

Yes. Zoom in a little. Yes.

Wow it looks quite spectacular with that burning bush in the background.

Why is she on her knees?

Is that the camera pulling her down?

Hey, don't go down now India, I've just arrived.

Yeah, look at the camera, that's nice.

Don't take off your mask now, that's not a good idea.

What are you saying? I can't hear you.

You've got to speak a little louder, India.

People can't hear what you're saying.

Don't go down now India.

You wanted to capture what's happening, right?

And show the world.

That's what you wanted, right?

I'm just helping.

Really. I am.

I'll make sure the people will see this.

I'll go back to the garage.

Sit there and wait till the storm has passed.

I'll take the cameras and upload the film.

Don't worry India, I'll be professional.

You'll be going viral, I'm pretty sure about that.

You are doing great, India. You really are.

*But don't put your head down, India.
I've just arrived. Don't put it down now.*

Yes, look at me.

Look at the camera.

I'll come a little closer.

Wow your trouser has caught fire.

Yes move your leg like that.

Great India you are doing great.

Amazing India don't stop moving.

It looks great when you move your legs like that.

Don't put your head down India.

Look at the camera give us your face.

Yes India give us that face.

Keep those eyes open.

Don't close them India.

Keep them open a little longer.

Yes. This is good. Nice.

Great India you are doing great.